

Zamolčane žrtve se vračajo

Spominska plošča in odkritje groba nekdanjega župnika p. Erklavca

Na tretjo adventno nedeljo, 15. decembra, so se v župniji Semič v Beli krajini na pokopališču pri podružnični cerkvi Svetega Duha v vasi Sela oddolžili zamolčanim žrtvam 2. svetovne vojne in revolucije iz njihove župnije in občine.

Slovesnost, ki jo je vodil ljubljanski upokojeni pomožni škof mons. Jožef Kvas, nekaj tudi sam

Spominske plošče z imeni 120 zamolčanih žrtv

semiški župnik, se je začela z mašo za vse padle in pobite farane ne glede, na kateri strani so bili, nadalje-

vala s simbolnim pokopom 120 zamolčanih žrtv in z blagoslovitvijo spominskih plošč z vklesanimi imeni tistih, ki nimajo svojih grobov in ležijo neznano kje.

V mašnem nagovoru je škof Kvas zbrane vernike pozval k miru, odpuščanju in upanju za boljšo prihodnost. »Jezusovo ravnanje na križu je naš zgled. Molil je za tiste, ki so ga križali. Naš cilj ni maščevanje, temveč odpuščanje.« Imena zamolčanih žrtv naj ne ostanejo zapisana samo v kamnu, temveč tudi v naših srcih in naših molitvah.

Simbolnemu pogrebu in blagoslovitvi spominskih plošč je sledil kratek kulturni program in nagovori organizatorjev. Semiški župan in državni svetnik Janko Bukovec je pohvalil delo občinske komisije, ki je podatke o zamolčanih žrtvah zbirala kar sedem let in opravila veliko delo. Predsednik te komisije Alojz Derganc je opisal nekaj težav, s katerimi so se srečevali. Različni viri vsebujejo različne podatke, ljudje veliko vedo, a so mnogi zaradi skleroze strahu vse pozabili. Prva zamolčana žrtev je padla že novembra 1941, zadnja pa konec marca 1946. Na spominskih ploščah je 120 imen, čeprav je bilo žrtv več. Med njimi je kar 55 civilnih žrtv komunističnega nasilja, več kot po vojni pobitih domobrancev (53), kar zgovorno govori, po čem je bila partizanska svoboda med vojno in po njej.

Vsaka zamolčana žrtev ima svojo tragično zgodbo. Dr. Tine Velikonja, predsednik Nove slovenske zaveze, je posebej omenil štiri: prof. Antona Ovna, ki se je s Ptuja pred Nemci umaknil domov in junija 1942 postal žrtev bratomorne roke. Le mesec kasneje je morala umreti učiteljica Marica Nartnik, upraviteljica šole v Rožnem Dolu. V novembru 1944 so partizani odpeljali semiškega župnika p. Rajnerja Erklavca. Iz zapora v Črnomlju je za njim izginila vsaka sled. Njegova krivda: ni verjel komunističnim obljubam. V Semiču je služboval tudi duhovnik Jakob Mavec. Kot vojaški kurat je še s polomljenimi rokami blagoslavljal sotrpine v tehar-

skem taborišču. 2. junija 1945 so ga od tam odpeljali v smrt.

Semičane je v teh dneh najbolj pretresla vest o najdbi posmrtnih ostankov nekdanjega župnika p. Rajnerja Erklavca. V tednu pred napovedano slovesnostjo so domačini, skupaj s prijatelji iz Ljubljane, v Suhorju, le nekaj kilometrov od Semiča, našli njegov grob. V plitvem grobu na opuščeni njivi so bila okostja štirih oseb, eno izmed njih je bilo prav gotovo župnikovo. Posmrtni ostanki čakajo na sodni medicini v Ljubljani na dokončno potrditev identitete, pozneje jih bodo pokopali v Semiču. Grob je pokazala hčerka nekdanje lastnice njive, 87-letna gospa, ki živi v domu za starejše v Metliki.

Povejmo še zanimivost, da so bila glavna vrata semiškega župnišča, skozi katera so partizani pred 58 leti odpeljali župnika Erklavca, zaprta vse do današnje nedelje. Dokler ne bodo našli župnika, bodo vrata zaprta, so tedaj sklenili in dr-

Vrata so se po 58 letih odprla ...

žali besedo. Ker so župnika našli, so jih danes odprli. Prvi je šel skoznje škof Jožef Kvas, za njim pa sedanji župnik Janez Šket, ki ima veliko zaslug, da se bodo odprte rane semiške doline končno zacelile.

JANEZ GRIL